

Foto: www.nationalopera.md

Interviu cu maestrul Ioan Paulencu, artist al Poporului din Moldova, solist al Operei Naționale, Președintele Societății Culturale "Salvați Folclorul", conferințial universitar.

Pe Maestrul Paulencu l-am găsit întâmplător la You Tube, unde ca oaspete al Radio Moldova, care îi lua un interviu, m-a impresionat cu talentul, caracterul, dragostea de neam, limba și cultura românească. L-am rugat recent ca să ne acorde un interviu, și a avut amabilitatea să accepte.

Gabriel Gherasim: Stimate maestru Paulencu, dați-ne vă rog câteva date biografice.

Ioan Paulencu: Sunt născut la 5 decembrie 1940, regiunea Cernăuți, comuna Voloca. După absolvirea școlii, am muncit la diferite servicii fizice: la căile ferate, ca muncitor, la parcul de tramvaie ca muncitor, la rețeaua de drumuri regionale ca muncitor. La vârsta de 19 ani, mi-am însușit meseria de modelier cizmar. Am lucrat așa până la vârsta de 26 de ani, în timp ce cântam în paralel și în corul bisericesc din sat. La 26 de ani, am devenit student al Institutului de arte "Gavril Muzicescu" din Chișinău. Din anii 1968-1972, în paralel cu studiile, am lucrat în orchestra "Folclor" al Radioului și Televiziunii din Moldova. Din 1972 până în prezent (71 de

ani), sunt solist la Opera Nationala.

Gabriel Gherasim: Maestre Paulencu, ce a insemnat ca sa fiti etnic romani in teritoriile ocupate de rusi dintre Nistru si Prut?

Ioan Paulencu: Stimate Domnule Gherasim, cred ca nu este nici o noutate daca voi raspunde ca am suferit enorm de mult pentru ca am fost si sunt roman. In Basarabia, pe timpul sovetic, toti romanii erau persecutati. In anul 1978, m-am dus ca sa-mi corectez toate datele biografice, prezentand certificatul de nastere, al meu, al tatalui si al mamei, certificatul lor de casatorie, unde erau descrisi ca: agricultori romani. Nu au vrut sa ma inregistreze ca roman. M-au sfatuit sa ma adresez la sectia de pasapoarte republicane din Moldova. In prealabil, in 1957, la cercul militar, in mai putin de 2 minute mi se schimbase numele: din Paulencu in 'Pavlenco', din Ioan in 'Ivan', si din roman in 'moldovan'. Deci la sectia de pasapoarte republicana, seful, cand a citit documentele romanesti ale parintilor, m-a intrebat: "si dumneata vrei sa te scrii acum ca roman?" Eu i-am raspuns: "Eu nu vreau sa ma 'scriu' roman, eu SUNT roman, si punctum". La raspunsul meu, seful a exclamat tare, ca: "mai degraba decat ca sa ma inscrie pe mine ca roman, s-ar spanzura el". I-am raspuns foarte politicos: "Va rog ca sa-mi semnati corectarea documentelor de identitate, pe urma va puteti si spanzura daca poftiti". Seful a sarit de pe scaun, si m-a amenintat, ca ma va reclama la politie. Eu i-am raspuns: "Asta vreau sa fac si eu, deoarece dumneata mi-ai insultat natia". Seful a aprins o tigara, defiland nervos prin birou, si dupa cateva fumuri de tigara, a exclamat cu ura: "E imposibil de lucrat asa!" Cu multa sila mi-a semnat documentele. Cu asa nervi, mi-am recapatat din nou, numele, prenumele si nationalitatea. Luandu-mi documentele semnate, i-am zis: "Eu, la revedere nu va spun, deoarece nu ati meritat asa binete". Colegii din Teatru afland ca am redevenit "roman", atat rusii, cat si "moldovenii", m-au urat fatis dupa aceea. Inchipuiti-va ca daca chiar astazi, in mileniu III, sunt unii cetateni care se bat cu pumnul in piept si striga: "Sunt moldovan", deci nu "roman," va inchipuiti reactia de atunci.

Gabriel Gherasim: Enumerati va rog cateva din activitatile dumneavoastra profesionale.

Ioan Paulencu: In opere, am interpretat cele mai de frunte roluri pentru Basi precum: de G. Verdi rolul preotului Goardean, din opera "Forta destinului"; Regele Fillip si Inchizitorul din "Don Carlo"; Regele si marele preot Ramfis din opera "Aida"; Zaccaria din opera "Nabucco"; Monterone Sparafucili din opera "Rigoletto"; Ferando din opera "Trubadur"; de S. Gounod, Mefisto din opera "Faust"; de P. Ceaikovski regele Renne din opera "Iolanta"; Cneazul Gremen din opera "Evghenin Oneghin"; Borodin-Cneazul Galetkii, si Hanul Conciak din opera "Cneaz Igor"; de G. Rossini Don Basilio- din opera "Barbierul din Sevilla"; de G. Mustea, Alexandru Lapusneanu din opera cu aceeasi nume. In total, am interpretat, peste 60 de roluri. Pe parcursul acestor decenii, m-am ocupat intens de promovarea folclorului romanesc, care nu are egal in lume. Doinele, baladele, cantecele nuptiale, colinde, uraturi. Cant la 15 instrumente populare precum: cavalul romanesc, cel unguresc, tilinca, damba, muzicuta, ocarina, fluier, frunza, cimpoi, fluier ingemanat. s.a. De 3 decenii, sunt profesor de canto, la Academia de Muzica, Teatru si Arte Plastice, si la Colegiul de Muzica "Stefan Neaga." Am studenti laureati cu marile premii nationale si internationale. La colgiul S. Neaga, am inaugurat un ansamblu etno-folcloric, care la propunerea studentilor a fost numit: "Bucovina." Aceasta denumire inofensiva, pana acum insa, nu a fost confirmata. Mi s-a spus sa propun prin cerere la consiliul profesoral, ca sa-mi accepte aceasta denumire. Nu a fost acceptata, nici acolo si mi s-a raspus ca orice denumire merge...numai "Bucovina" nu. Cu aceasta v-am spus foarte multe. Folclorul si cultura din Bucovina, miros prea mult a romanism in Basarabia.

Gabriel Gherasim: Cum explicati maestre, perseverarea spiritului romanesc in teritoriile ocupate, in ciuda paranoiei anti-romanesti din zone curat daco-romane dupa etnie, limba, civilizatie si istorie?

Ioan Paulencu: Stimate Domnule Gherasim, noi romanii din Bucovina de Nord, Bugeac si Basarabia, in decurs de aproximativ 250 ani, am trait doar 22 de ani in propria noastra Tara, Romania, din 1918-1940. Tot noi, acesti romani din Bucovina de Nord, pana astazi, am pastrat cel mai mare focar al romanismului, pentru care suntem maltratati si invidiati de natiunile care ne-au ocupat de atata amar de vreme. Mai mult, un roman din Bucovina de Nord, ca sa primeasca vre-un titlu onorific, trebuie sa munceasca de patru ori mai mult, decat un roman din Basarabia, darami-te din Romania actuala. Ca sa va dau un exemplu: de 20 de ani, ma lupt, ca sa filmez un film: "Nunta Strabunilor", care este cel mai sacru argument al existentei noastre ca neam, si care ne-ar ridica cu vre-o 10 capete mai sus in fata Omenirii. Din pacate, pana astazi, nu am gasit nici un finantator. M-am adresat printr-un roman din Basarabia, la diaspora romanilor din Canada, Italia, Spania, Portugalia, SUA, s.a., cu rugamintea de finantare. Au trecut multi ani, si nu am nici un raspuns. Sunt nevoit sa plec cu aceasta comoara spirituala pe lumea cealalta. Ma bucura un singur lucru, ca majoritatea studentilor mei absolventi de canto popular, conduc nunti, recita oratii nuptiale, conocarii, iertaciuni nuptiale. Prin acesti bravi

Interviu cu maestrul Ioan Paulencu

Scris de Gabriel Gherasim

Duminică, 17 Iulie 2011 06:05 - Ultima actualizare Luni, 18 Iulie 2011 21:24

studenti, incerc sa fac o micro-revolutie si o renastere nationala. Toate aceste perle folclorice sunt imprimate in fondurile de aur ale tezaurului folcloric daco-roman, prin sarguinciosii mei studenti, care au preluat aceasta stafeta pentru a o duce mai departe. Eu personal, sunt invitat uneori la nunti, ca sa recit la prima masa iertaciuni, oratii, conocarii, si ca sa le cant cateva melodii nuptiale si folclorice romanesti. Practic de un an de zile, regizez o emisiune folclorica la radio "Vocea Basarabiei," care se numeste: " Perle folclorice care nu trebuie sa fie uitate". Aceste emisiuni de la bun inceput si pana acum , se pastreaza in arhivele radioului. Le putem transmite pentru mass-media de limba romana din Romania si exil daca o sa le solicite. Sper ca va prezenta pentru cititorii dumneavoastra un mare interes.

Gabriel Gherasim: Ati mai dori sa adaugati ceva pentru cititori?

Ioan Paulencu: In prezent lucrez la un manual.Metoda si Specificul Predarii Cantecului si Romantei Populare Romanesti, un manual care nu exista nici in Moldova,si nici in Romania. Nici pe de parte nu am spus totul despre activitatea mea in domeniul artei clasice si populare, dar cred ca este suficient pentru acum. Rugamintea mea este, ca sa ma ajute cei care pot, pentru colectarea fondurilor,cu care asi putea face filmul "Nunta Strabunilor". Va multumesc pentru sansa de a impartii cate ceva despre cultura daco-romana din teritoriile indepartate de Tara, dar nu si de neam.

Interviu realizat de Gherasim Gabriel